

Meloy Historielag

Scrap - Book

9

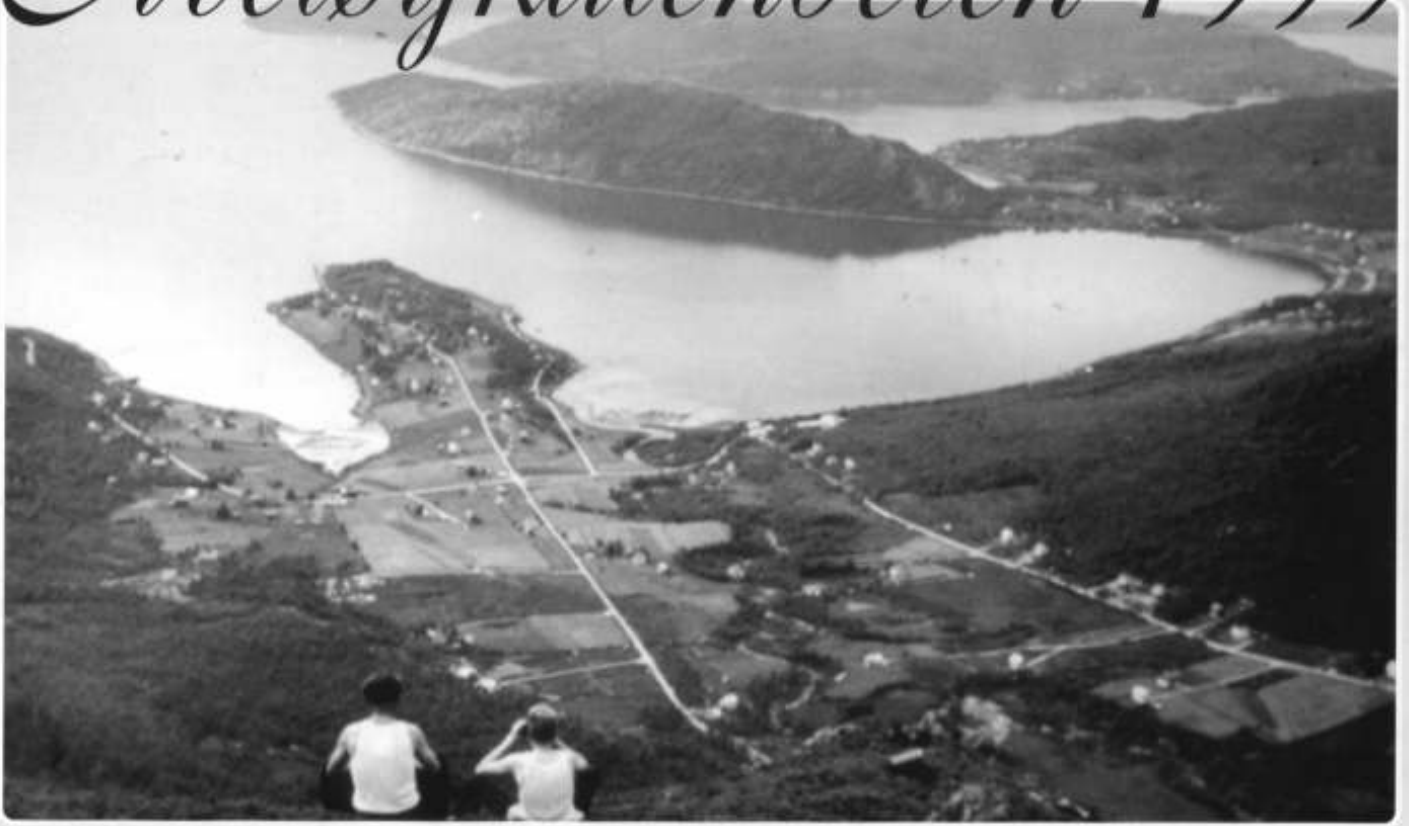
1999

Innholdsfortegnelse

(NP – Nordlandsposten, NF – Nordlands Framtid, MA – Meløyavisa)

Meløykalenderen 1999	side	3
NF 31.03.1999 Emneregister fra historielaget vedr. årbøkene	"	4
NF 29.04.1999 Meløy Historielag gir ut boka "Beste Hilsen"	"	5
NF 10.05.1999 " " " "	"	5
NP 08.04.1999 " " " "	"	6
MA 15.04.1999 " " " "	"	7
MA 06.05.1999 " " " "	"	8
"Beste Hilsen – Post og kort fra Meløy" av Anfinn Myrvang	"	9
NP 14.05.1999 " " " "	"	10
MA 29.04.1999 Annonse Årsmøte 05.05.1999 på Ørnes Hotell	"	11
Bilder fra Årsmøtet 05.05.1999	"	11
Meløy Historielags Kulturvernpris til Per Swensen (utdelt på årsmøtet)	"	13
MA 20.05.1999 " " " (" – overrumplet av sine egne")	"	17
Medlemsblad mai 1999	"	18
NF 29.04.1999 Etterlysning flere artikler til Årboka	"	19
Adelsseminar (Benkestok) på Meløy 14. – 15. august 1999	"	20
Sommertur til Sleneset – Lovund 31. juli 1999	"	23
Medlemsblad november 1999	"	55
MA 11.11.1999 Lokalhistorisk arkiv under planlegging i Meløygården	"	56
MA 18.11.1999 " " " "	"	56
MA 11.11.1999 Ny Årbok i Meløy	"	57
Årbok nr. 15 / 1999	"	58
" , Forord	"	59
" , "Hyllest til Åg", dikt av Margrete Johnsen	"	60
" , "Takk til Historieboka", dikt av Bjarne Fugløy	"	61
NF 20.11.1999 Ungdommelig bidrag til lokal kulturskatt (bidragsytere til Årboka) " 62		
NP 19.11.1999 " " " , favorittjulegaven i Meløy er klar	"	63
MA 25.11.1999 Kalendere for år 2000 er klare	"	64
MA 11.11.1999 Årets julegave i boks	"	65
NP 20.11.1999 Ny kalender for Meløy	"	66
NP 14.12.1999 Bok om Fondal gård under planlegging	"	68
MA 16.12.1999 " " " "	"	69

Meløykalenderen 1999

Utsikt over Neverdal fra Fanget i Durmålsdalen, i 1957. I forgrunnen Hermann Neverdal og Harald Neverdal (m/kikkert).
Utlåner: Bjarne Neverdal

Nordlands

FRAMTID

Nr. 76 • 90. årgang • Bodø, onsdag 31. mars 1999 • Kr 10,00 (Utenfor Nord-Norge kr 12,00)

Emne- register

MELØY: Meløy Historielag har utarbeidet et register over samtlige artikler/forfattere i Meløy Historielags årsbøker fra 1985 til 1998. Emneregisteret gir opplysninger om artikkelens navn, kort om innholdet, forfatter og utgivelsesår og forfatterregisteret gir opplysninger om forfatter, artikkelens navn og utgivelsesår.

Artiklene er fordelt på 24 forskjellige emner som blant annet historie, politikk, skole, kommunikasjoner og landbruk.

Gir ut bok

MELØY: Onsdag 5. mai gir Meløy Historielag ut ny bok, med tittelen «Beste hilsen... Post og kort fra Meløy». Utgangspunktet for boka er den postkort-innsamlingen som Historielaget hadde for et par år siden. Et utvalg av kortene, ca 130 forskjellige fra alle bygdelag i kommunen, er tatt med samme med en forholdsvis fyldig tekst til hvert enkelt kort. I tillegg finnes endel posthistorie i boka. Og som selvsagt sted for utgivelsen er Postens lokaler på Ørnes.

Meløy Historielag har gitt ut sin 19. bok, kalt «Beste hilsen...» Anfinn Myrvang har hatt permisjon fra sin lærerjobb på Enga skole for å jobbe med boka, som har et opplag på 1000 eksemplarer.

Foto: CONNIE SLETTAN OLSEN

Bok 19 med beste hilsen

**Meløy Historielag
slapp i forrige uke
sin 19. bok, kalt
«Beste hilsen...» og
forfattet av Anfinn
Myrvang.**

CONNIE SLETTAN OLSEN

Boken består av 130 gamle postkort og en fyldig tekst om postens noe ukjente historie i Meløy, fra den ble opprettet i 1647 og fram til nymoderne tider. Forfatter Anfinn Myrvang fra Engavågen har gjort et grundig arbeid og fanget opp interessante posthistorier fra Meløy. Man kan for eksempel lese at det sommeren i år 1724 ble sendt 40 brev nordover, eller at Meløy-bønder som gikk postruter i 1672 fikk skattelettelser eller slapp skyssplikten av prest og fut som betaling. Fra 1694 fikk de en riksdaler per mil årlig. Vi kan også lese om Meløys første postkontor på Støtt.

– Å samle inn lokale historier og skrive bøker er et av Meløy Historielags primær oppgaver. Det er to år siden vi startet å samle inn gamle

postkort med motiver fra kommunen. Da hadde vi ikke helt klart hva vi skulle bruke kortene til. Men i fjor kom ideen om å gi ut en bok om post og postkort fra Meløy. Jeg tente på ideen og har hatt permisjon fra min jobb som lærer for å jobbe med boka, forteller Myrvang, som onsdag var å treffe på Ørnes Postkontor hvor det også var utstilling av gamle postkort og gamle postale effekter og utstyr.

Historielaget fikk god respons på sin etterlysning etter gamle postkort og fikk inn 250 sort/hvitt kort. Og under utarbeidelsen av boken dukket det opp mange posthistorier. Det som i utgangspunktet skulle være en presentasjon av postkort ble da utvidet til å bli en presentasjon av et utvalg kort og en god del historie.

– Det er viktig at folk får kjennskap til lokalhistorie og det viser seg at folk blir mer og mer interessert i det. Jeg er meget fornøyd med resultatet og synes det har vært veldig spennende å få jobbe med boka, sier Myrvang, som gjennom en årrekke også har bidratt med stoff til lagets århøker.

Boka har et opplag på 1000 eksemplarer.

Nordlandsposten

Grunnlagt i 1862

Nr. 79 Uke 14 137. årgang

Torsdag 8. april 1999

Løssalg kr. 10,- (utenfor Nord-Norge kr. 12,-)

Gir ut kortbok

MELØY: Anfinn Myrvang har samlet 250 historiske prospektkort fra Meløy. Et utvalg av dem kommer ut i bokform. Bilder forteller ofte en historie bedre enn ord, sier han.

Thoralf Fagertun

I HØST sa Anfinn Myrvang opp jobben som lærer og begynte å arbeide med sin store interesse; lokalhistorie.

– Jeg blir mer og mer interessert etter hvert som jeg holder på, sier han entusiastisk.

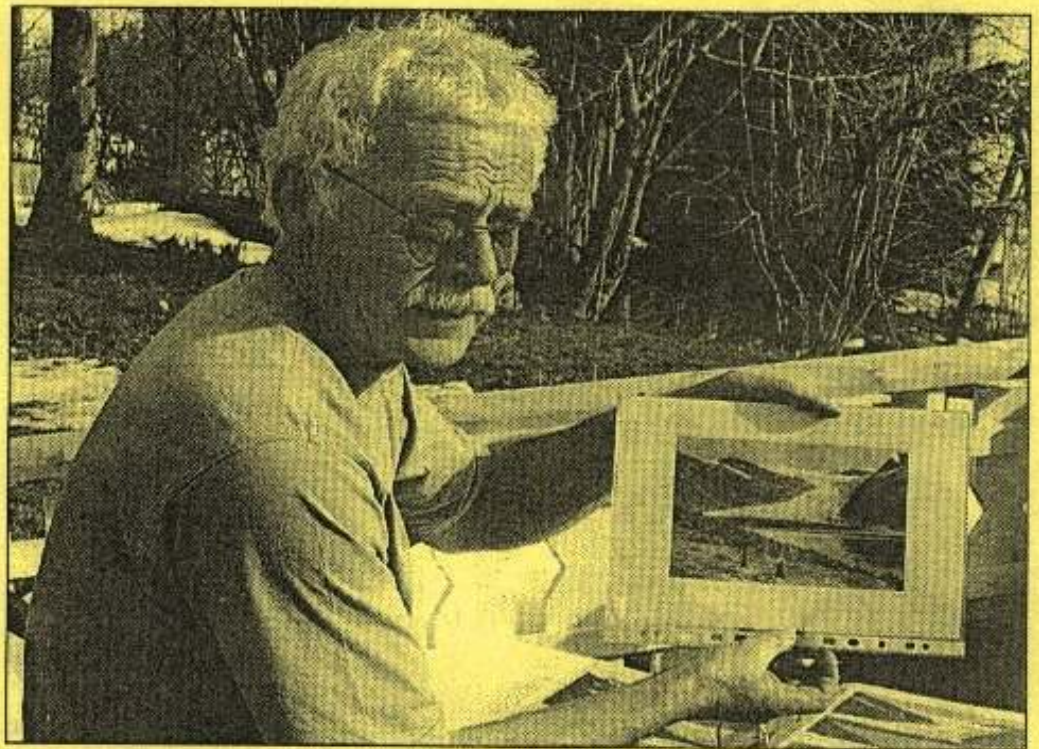
Da jakten på gamle prospektkort startet, var ikke ambisjonene så store. Men det viste seg at det fantes utrolige mengder, bortgjemt i skuffer og skap.

– Mye mer enn vi regnet med, sier Myrvang.

Til slutt satt de igjen med 250 prospektkort fra hele Meløyfjæringen. Da var det naturlig å gi dem ut i bokform.

Selektivt utvalg

Ikke alle kortene blir med i boken.

Bok. Anfinn Myrvang har laget bok av gamle prospektkort.

FOTO: THORALF FAGERTUN

– Enkelte kort var veldig like. Det var selvfølgelig veldig mange bilder av Engenbreen, vi trenger ikke å trykke alle, forklarer Myrvang.

Han har tro på et godt salg.

– Alle deler av bygda er representert. Interessen er stor over hele kommunen.

Det er mye som tyder på at Meløy-folk er interessert i lokalhistorie.

Årbøkene selger som regel ut hele opplaget.

– Folk kjøper, konklude-

rer Myrvang.

Fargekort

Mange av kortene, som er laget i 1920 eller før, er faktisk i farger. Dette skyldes at enkelte kunstneriske personer fargela dem for hånd.

De har ofte svært så nasjonalromantiske motiv.

– De er laget i en periode hvor nasjonalfølelsen var sterk, forklarer Myrvang.

Boken inneholder ikke bare avfotograferte postkort.

– Det er primært en bildebok, men jeg har skrevet en fyldig forklaring til alle bildene. Dessuten kan du lære litt posthistorie av Myrvangs bok.

– En tredel av boken er posthistorie. Det har aldri vært ugitt noe om det før, til tross for at postkortet var gamledagers svar på telefonen.

Boken kommer ut i midten av april.

– Det har vært en lærerik prosess, avslutter Myrvang.

Og med beste hilsen

I vår kommer Meløy Historielag med en lokalhistorisk bok om Meløy. Utgangspunktet for boken - som er ført i pennen av Anfinn Myrvang fra Engavågen - er en innsamling av gamle postkort som Historielaget har holdt på med de siste par årene.

Kristian Tvenning

- Under arbeidet med boka dukket det opp også mye interessant posthistorie, forteller Anfinn Myrvang til Meløyavisa. - Men hovedbudsikten er likevel postkortene. I boka er det brukt omkring 130 postkort, og de kommer fra hele kommunen.

For å ta med litt historie ble Meløy skilt ut som egen kommune i 1884. Før den tid var vi "underlagt" Rødøy kommune. Men allerede i 1853 hadde Meløy fått sitt eget postkontor - nemlig Støt med en t. I høytidelig brev fra Det Kongelige Departement har interimsregjeringen opprettet et "postabneri på handelsstedet Støt i Meløy Soga, Rødøy Prestestegjeid, Nordlands Amt, er i Henhold til Departementets Cirkulære af 9. December f.Aa træder i virksomhet i Midten af denne maaned.

Handelsmannen på Støt - Bon-sak Gotaas (f. 1803) ble sognets første poståpner. Han ble avløst av Martinus Olsen Has som var poståpner fra 1857 til 1859.

Det var nok så naturlig at det første postkontoret ble lokalisert til Støt. Stedet var antakelig det ledene handelssted i Meløy på den tiden. Stedet var et naturlig stoppested for fiskerne på tur til eller fra Lofoten, og stedet var et naturlig stoppested da de første "dampskibene" begynte å seile langs kysten.

Svartisen har vært, er og vil fortsatt være den største turistattraksjonen på Nord-Helgeland.

HENTING

- Folk måtte selv hente posten på Støt eller de måtte lite på leilighetsskyss eller naboeer. Det fantes ingen bipostruter eller annen organisert postakss mellom Støt og de andre bygder i kommunen. Også Storvikområdet i nabokommunen Gildeskål fikk sin post til Støt, forteller Myrvang.

Men den første postvirksomheten der ble av nok så kort varighet. I 1859 ble anløpet av "dampskibene" flyttet til Meløyvæ, og navnet på kommunens eneste poststed ble Mirjøsenere til Melø. Edvard Helgesen ble ekspeditør og poståpner, og han ekspederte "dampskibene" fra småbåt i Meløyvæ.

Det fortelles forøvrig at det var Hanna Hagen (f. 1815) som formidlet posten til befolkningen i kommunen. Hun samlet posten i et frelitters spann, og når det var Gudstjeneste på Meløy, leverte hun posten ut fra trappa på Almuestua. Udeveeringen skjedde en gang i måneden, og det forteller egentlig alt om hvor stor postmengden var på den tiden. Hanna var gift med Daniel Ha-

gen. Hun ble ofte kalt Mor Hagen fordi hun var både godhjertet, myndig og ikke minst dyktig. Hun var den siste som bygget Almuestua av daværende eier Andreas Dass fra Ørnes. Huset ble solgt til kommunen i 1872. Men selv om det var Mor Hagen som delte ut posten, var det Olava Nicoline Mortensen - senere gift med Ibenhardt Dahl - som gikk til Andbolmen med et halvkaanspann og hentet posten til Meløygården.

STØTT

Omkring 1875 ble ekspedisjonen flyttet til Grønøy, Støtt var uten post frem til 1887, og da ble Daniel Hassel poståpner. Han fikk forøvrig opprettet Meløys første telegraf i 1894. Tre år etterpå solgte han handelsstedet til Johan Sørensen. Han og sønnen Karl omkring i 1916 under frakting av høy fra Indre Støtt. Hans sønn Sigurd overtok posten og hadde den frem til 1955 da hans sønn Karl overtok den og som fortsatt har den.

I 1997 omgjorde postverket 8147 Støtt til postfilial og Karl Sørensen fikk tittelen filialbestyrer. Det betyr at i over 100 år har familien Sørensen på Støtt

tatt seg av posten.

MELOY

- Ett annet av de interessante kortene er fra et ungdomsstevne på Meløy - eller Melø som det ble skrevet da - i 1912. I Meløygården - med kirken som bakgrunn - ser vi en større flokk mennesker som skal være ungdommer. Studerer man bildet nærmere vil man imidlertid se at her er det flest eldre herrer med bart og kasjett. Samsynligvis var dette høytote akkurat da.

På kortet er det forøvrig trykket et vers i Petter Dass-stil med følgende ordlyd: *Til stevnet på Melø, der reiste man hen fra by og fra øer, ja næsten hver gren, som Inden Helgelands grandser mon være. Man reiste med skibe, man reiste med baat; thi, den som vil reise, fandt allrid paa raad, uaktet det moisomt mon være.*

ALLERS

I Allers Familie Journal for 17. august 1911 (merk årstallet) - "som bringer nytt fra alle lande" er bildet gjengitt med følgende tekst: Haalogalands Ungdomslag holdt 1. og 2. juli paa Melø i Nordland Aarsmøte og Ungdomstevne, hvor Arne Garborg og Pastor Hognestad m.fl. var innkalt som talere. Den naturskjønne Melø ligger rett i Vest for Svartisen, der som et blinkende sølvbånd strækker seg langs Meløfjerdings Østkant. Vort billede viser ogsaa Meløs store og vakre kirke.

Det er ikke lett å kjenne igjen meløfjerdings i denne flokken. Men damen i bunad - bak og midt bildet - skal visstnok være Inga Tvenning. Musikantene kom etter sigende fra Mosjøen. Den litt lutende personen med sixpence og bart og med kappe over skulderen - midt i første rekke - er Arne Garborg. Personen med hatt, mørk bart og bakeskjegg nærmest til venstre for Garborg er Hognestad.

- Begivenheten må ha vært ansett som interessant ettersom

Allers Familie Journal, som kom ut i Kristiania og hadde 50.000 abonnenter, fant å ville skrive noe om den.

SVARTISEN

- Den gang - som nå - var Svartisen med Engenbreen og Foudalsbreen turistattraksjon nummer en i Meløy. Før fargefoto-grafiet ble oppfunnet, kunne en likevel få kjøpt prospektkort i farver. Sort/hvitt-bildene ble da håndkolorert - det vil si farge-lagt før trykking. Enkelte gamle bilder håndkolorerte postkort kan derfor ha et malerisk preg. Man faktisk fornemmer penselsstrøkene i kortet eller bildet, sier Myrvang. Fra Engenbreen finnes det flere gamle fargekort. Det eldste man er kommet over ble sendt som julekort i 1904. Fargekortet i vår samling er derfor godt over 90 år gammelt.

GULLALDER

Billedpostkortets gullalder regnes mellom 1900 og 1920. I denne perioden ble det faktisk produsert opp mot 200 millioner postkort i Norge. Man må frem til 1960 før mengden av sendte kort er oppe på samme nivå som i 1910.

Hovedbudsikten med turistkortene, som i sin tid la grunnlaget for postkortindustrien, var først og fremst å være et reisekort som fortalte hva man hadde sett på reisen. Det kunne også rett og slett være et souvenir - et slags billedmerke. De titusenvis av kort fra Svartisenområdet som er avsendt i årenes løp har nok hatt denne misjonen.

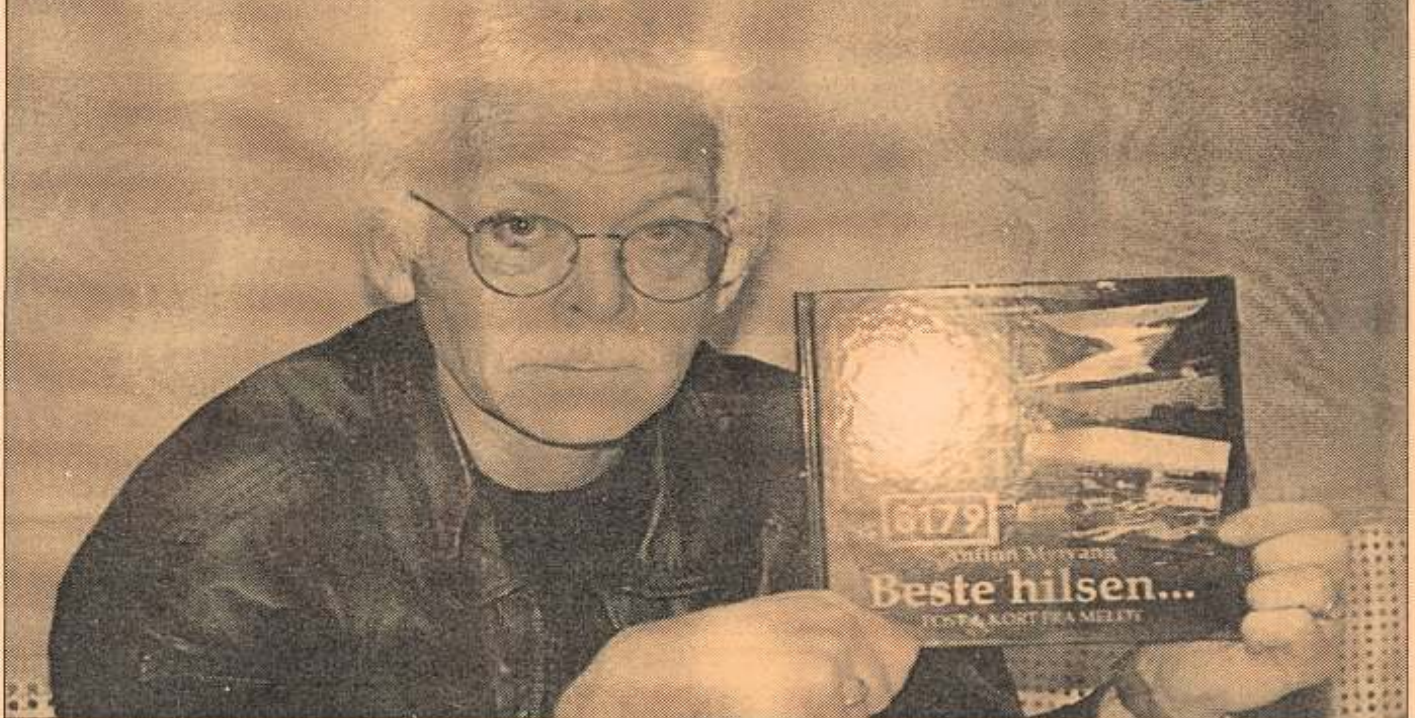
Når f.eks. turistskipet "Monte Sermiento" anløp Svartisen i 1920-årene, kunne opptil 4.000 kort og brev bringes i land i en ladning for stempeling og vide-resending. Fargekortet fra Svartisen fra 1905 er mer maleri enn fotografi. En signatur nederst i venstre billedkant kan muligens være kunstnerens.

Men det skal ikke undervilås at både slotteåkrer, fargevaig og et mektig motiv bringer tankene hen på nasjonalromantikk i sær-klasse, sier Anfinn Myrvang.

Fremfor nettopp dette årsskiftet er fotografiet fra Meløy i 1911 et sterkt minne om at øya Meløy også i fortiden var et kulturelt sentrum i bygda.

Go'bit fra Historielaget

Anfinn Myrvang med boken som Meløy Historielag nettopp har gitt ut. Den er spekket med flotte postkort som viser Meløy's historie tilbake til 1800-tallet.

I går, onsdag, kom Meløy Historielag ut med nok en bok. Denne gangen er det postkort og brev som er foreviget mellom to permer.

Unn-Helene Svendsen

Anfinn Myrvang fra Engavågen har satt sammen alle de ulike brev og kort som han gjennom sitt engasjement i historielaget fikk samlet inn. -Spesielt ser vi at billedkort er gode historiefortellere, forteller Myrvang.

-Arbeidet med å samle inn kort og brev, begynte for et par år siden, så dette er et arbeid som har tatt litt tid. Det er vel gjerne slik fra en idé oppstår, til resultatet foreligger.

-Siden det er de eldste kortene som er mest spennende, vil du finne ganske få kort fra etterkrigstiden. Og ingen fra det "moderne" fargepostkortets tid.

-Jeg håper at boken kan vekke en interesse blant Meløyfjerdingerne til å lære mer om kommunen sin. -På en måte kan man nesten si at det er en form for opplysnings-tjeneste vi driver, sier Myrvang.

MANGE BØKER

Meløy historielag har mange bokutgivelser bak seg. -Det er vel det arbeidet vi føler vi er god på, sier Myrvang.

Myrvang selv er opptatt av å ta vare på minner fra fortiden. -Ja, jeg går ofte i antikvariater, når jeg er ute å reiser, forteller han. -Har funnet mye artig i slike forretninger.

-Når det gjelder den siste bokutgivelsen er Myrvang overrasket over hvor over hvor mye av stedshistorikken til Meløy kommune som er festet til kartong.

Og det er nok mange eldre lesere som vil nikke gjenkjennende, mens den yngre garde ikke kjenner seg så godt igjen.

Men å trykke en slik bok koster også penger.

Rundt 92.000,-, er de totale kostnadene for trykkingen.

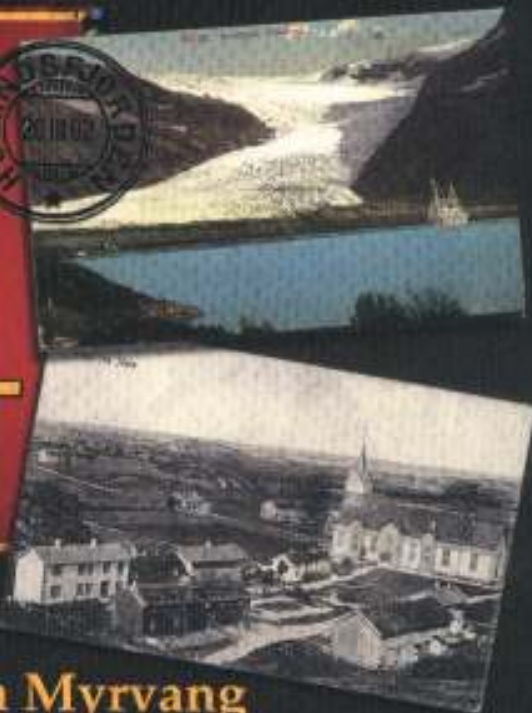
-Men vi regner med at boken vil vekke interesse, både hos utflyttede og bofaste Meløyfjerdinger, sier Myrvang, og vanligvis har vi såpass godt salg på de bøkene vi utgir, at vi dekker opp utgiften til trykking.

"Beste hilsen..." er full av bilder fra gamle dager.

Og den tar også for seg postverket i Norge, som har eksistert i vel 350 år. Det ble opprettet i 1647. Men postgangen slik vi kjenner den, ble ikke sikkert etablert før et par hundre år senere.

Meløys første postkontor er også omtalt, og det er kort fra alle de ulike kretsene i kommunen vår.

En tankevekker er det også, når man i boken kan lese at det i 1960 fantes 18 postkontor i Meløy, mens det i 1999 kun er tre igjen. På den måten viser boken både i bilde og tekst, den forandringen som har skjedd i kommunen vår.

Anfinn Myrvang

Beste hilsen...

POST & KORT FRA MELOY

Postkort-boka
foran og bak

Prospektort fra
Glassen, 1915.

Meløy Historielag

Ble stiftet i 1984. Frem til i dag har laget gitt ut en rekke årbøker og andre lokalhistoriske bøker. Historielaget har også involvert seg i flere kulturbevaringsprosjekt, og deler i blant ut en Kulturverpris til privatpersoner som aktivt bidrar til bevaring av Meløys kulturarv.

Gjennom Meløy Historielags bøker har mange skribenter og fortellere vært med og fått være på både *den historiske* og *den gode historie*. På den måten kan vi nå det som er lagets viktigste mål, nemlig å øke og spre kunnskap om den nære og fjerne fortid i Meløy.

«Beste hilsen...» tar oss med på en historisk rundtur i Meløy. God fornøyelse!

Flott bok. Anfinn Myrvang fikk svært mange positive tilbakemeldinger på postkort-boka «Beste hilsen... ost og kort fra Meløy». Her studeres den av Asbjørg Karlsen (69), Hermann Valøy (76) og Elliot Karlsen (68).

Populær postkort-bok

MELØY: Anfinn Myrvangs ferske bok med postkort fra Meløy har fått svært god mottakelse på hjemmebane. – Kjempeflott bok, kommenterte Hermann Valøy da boken ble lansert på Ørnes postkontor.

Johan Votvik

Tlf. 75 75 42 11

MELØY - kort og godt, heter kapitlet der Anfinn Myrvang presenterer det rikholdige utvalget av postkort med motiver fra Meløy. Onsdag og torsdag i forrige uke signerte han bøker på løpende bånd på Ørnes postkontor.

– Da vi startet innsamlingen av postkort trodde jeg at vi ville få inn en håndfull kort. Men etter hvert fikk vi inn 250 postkort med motiv fra Meløy. Alle er nå kopiert og lagret elektronisk på CD-plate. I boka har vi presentert 131 av

dem, sier Anfinn Myrvang. Som fikk svært god respons da han presenterte boken i samarbeid med Postens utstilling på Ørnes postkontor i forrige uke. I alt solgte han 80 signerte bøker i løpet av fire timer på to dager. Lokal hobbyhistoriker Hermann Valøy var imponert over boken, som har tittelen «Beste hilsen... Post og kort fra Meløy».

– Det er kjempeflott at så mange verdifulle gamle bilder kommer for en dag. Se her - slik så det ut på Ørnes i 1910 og 1920, sier Hermann Valøy og blar ivrig i boken.

Og Myrvang er fornøyd.

– Responsen har vært svært god, og jeg er godt fornøyd med salget så langt. Boken er trykt i 1.000 eksemplarer og vi regner med at den vil bli etterspurt

også som gaveartikkel på samme måte som historielagets årbok, sier Myrvang. Utgiveren er Meløy Historielag og produksjonen er sponset av kulturetaten,

Hydro Agri Glomfjord, Posten og Statkraft SF, Glomfjord.

Nordlandsposten

Nr. 108 • Uke 19 • Fredag 14. mai 1999

MELØYAVISA

Lokalavis for distriktet Årgang 14 ● Nr. 17 ● 29. april 1999

Løssalg kr. 10,-

Meløy Historielag

Årsmøte

Meløy Historielag avholder årsmøte på
Ørnes Hotell onsdag 5. mai kl. 15.00.
Alle velkommen!

Styret

**Noen av årsmøtedeltakerne:
f.v.: Ragnar Selstad
Einar Torset
Kyrre M. Hanssen**

**Leder Per Swensen i samtale med
en av nestorene i historielaget,
Alf Angel.**

Kulturvernprisen

1999

På Meløy Historielags årsmøte, som ble avviklet onsdag, den 5. mai 1999, ble en intetanende leder, Per Swensen, tildelt lagets kulturvernpris. Det øvrige styre hadde lenge ønsket på det å kunne hedre sjefen på denne måten, og klarte da også å overraske han skikkelig under avviklingen av årsmøtet og lagets 15-års-markering på Ørnes Hotell!

Juryen la vekt på Swensens store interesse og engasjement for verning av alt som er verneverdig i sin alminnelighet, og spesielt for hans store innsats for vern av Meløygården.

I tillegg poengterte Rolf Sørgård ved overrekkelsen det umistelige aktivum Per Swensen har vært og er for Meløy Historielag, og konkluderte med at det var Swensen selv som hadde framsatt idéen om en slik æresbevisning - til oppmuntring for personer som har gjort en god innsats i verningsarbeid!

Dato: 5. mai 1999

G A V E B R E V
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

TIL Per Swensen, Bolga.

Et enstemmig styre pluss vara har ivår -bak din rygg (og dermed uten ditt besyv) besluttet å tildele deg lagets kulturvernpris,

kr. 3.000,-

Begrunnelsen for denne æresbevisning er:

- 1) Din store interesse,- og ditt like store engasjement i verning av alt som virkelig er verneverdig i sin alminnelighet- og for din store innsats for vern av Meløygården i særdeleshet.
- 2) I lagets- nå 15-årige historie- hvor du har vært vår formann i alle år, har vi ved selvopplevelse rikelig fått erfare hvilket umistelig aktivum du er for laget.
- 3) Endelig vil vi minne om at det var du selv som fremla ideen om å gi ~~er~~ slik æresbevisning til oppmuntring for slike som har gjort god innsats i verningsarbeide.

Lykke til.

MELØY HISTORIELAG

Dokumentet er undertegnet av 4 styremedlemmer og 3 varemenn, nemlig:

Per Hogne Jensen	Rolf Sørgård	Alf Angel
Tove Ønnes	Kyrre Hanssen	Bjarne Neverdal
Anfinn Myrvang		

Såntidig ble Per overrakt et innrammet diplom, pent tegnet av Johan Aage Iversen.

Dette ble undertegnet av de samme (og i samme orden) som ovenstående.

Per

Swensen

Meløy Historielag
Årsmøte
1999

Mel.: Mot i brystet....

Nå er tiden inne for å si vår hjertens mening
om han som har vært vår sjef i femten år.
Like lenge som den har bestått, nå, vår forening.
Ikke rart at han har fått no'n gråe hår.
Men vi vet at han
er den rette mann
og vi tror han har forstått det selv.
Håpet som vi har idag det er at han fortsetter
helt til at vi øvrige har sagt farvel.

Trolig vil det passe ved en jubilé-markering
å få hedre formannen og gi ham ros.
Samtidig så er det jo en høvelig anledning
for å overrekke ham en «pris» fra oss.
Med stor dyktighet
og iherdighet
har han ledet laget opp og fram,-
året rundt, i femten år, har han nå passet vervet
- innimellom andre ting - med brask og bram.

Kanskje noen tenker: Ble det Per, den heldiggrisen
nå som ble beåret slik, i lagets ånd.
Selvsagt ble det han som tar imot kulturvernprisen.
Det var ganske opplagt, for å si det sånn.
Å ivareta
båt og hus er bra.
Ikke rives eller råtne bort.
Slik er hannes tankegang. Og den vil og bli hedret.
Meløygården er et «prov». Og det er stort.

Det ble mye skryt det her. Det må han bare tåle.
Men et gode er det jo at det er sant.
Ved en slik anledning, ja, så burde vi helst skåle,
først for leder, så for lag, - som jublant.
Men nå nøyer vi
oss da med å si:
en oppriktig takk og lykke til.
Helt fra den ble stiftet denne Mimrefolks forening
har den øket verdiskaping, uten tvil.

Anfinn Myrvang og Per Swensen har god grunn til å gratulere hverandre – den ene som forfatter av den nye boka , ”Beste hilsen, Post og kort fra Meløy”, og den andre med en rykende fersk ”Kulturvernpris” fra Meløy Historielag!

TORS DAG 20. MAI 1999

13

Overrumplet av sine egne

Per Swensen satte kaka i halsen da styret i historielaget tildelte ham lagets kulturvernpris.

Et enstemmig styre i Meløy Historielag gikk bak sin leder Per Swensens rygg og tildelte ham lagets kulturvernpris. Overrekkelsen skjedde da historielaget nylig hadde årsmøte og jubileumsmarkering på Ørnes Hotell.

Kay Morten Meløysund

Per Swensen fra Bolga satte bløtkaka i halsen da han plutselig fikk overrakt en gavesjekk på 3 000 kroner og et tegnet diplom av Johan Aage Iversen.

- Dette var et rent bakholdsangrep! Vi hadde tatt en pause i årsmøtesakene, og jeg ante fred og ingen fare. Plutselig sto Rolf Sjørgård der med et diplom i hånden, forteller en glad Swensen.

STERK VERNEINTERESSE

Det er fjerde gang femtenåringen Meløy Historielag deler ut pris til personer som har gjort en innsats for kulturvernet i kommunen. Juryen har lagt vekt på Swensens store interesse og engasjement for verning av alt som virkelig er verneverdig. Spesielt har han gjort en stor innsats for vern av Meløygården.

- Gjennom dine femten år som leder har vi også ved selvpålevelse fått erfare hvilket umistelig aktivum du er for laget. Vi vil også minne om at det var du selv som framla ideen om en slik æresbevisning, skriver styret i sin begrunnelse.

EN GENFEIL

- Hva ligger bak en slik lidenskap for gamle ting?

- Det er nok en genfeil, ler Swensen. - Jeg har hatt denne interessen gjennom hele livet. Spesielt dette med folketradi-

sjon har fascinert meg. Som barn og ungdom syntes jeg det var forferdelig lite som var bevart her i traktene. Men da jeg som voksen begynte å se meg rundt, oppdaget jeg at det lå et kulturmønne bak hver stein.

På årsmøtet takket Swensen ja til å fortsette i sjefsstolen enda en sesong. Men det var ikke uten betenkeligheter.

- Jeg føler sterkt at vi trenger et generasjonsskifte i historielaget, poengterer han.

TRADISJONENE FØLGES

Årsmeldingen til Meløy Historielag, eller «Minnefolks Forening» som de ynder å kalle seg, var for øvrig hyggelig lesning. Laget har arbeidsmessig et godt driftsår bak seg, og også regnskapet viste et bra resultat.

Tradisjonen tro blir det helgefart i løpet av året - tid og sted kunngjøres senere. Og når det nærmer seg jul, vil kalender og årbok bli å få kjøpt.

Historielaget nye styre er identisk med det gamle, bortsett fra at Åshild H. Ursin har kommet inn for Alf Angel. De andre medlemmene er Per Swensen, Tove Omnes, Rolf Sjørgård og Per Høgne Jensen. Vararepresentanter er fremdeles Kyrre Hanssen, Anfinn Myrvang og Bjarne Nerverdal.

MEDLEMSBLAD

FOR MELOY HISTORIELAG

MAI 1999

ÅRSMØTE - TID

Det ligger på året, og snart er det tid for oppsummering av Historielagets gjøremål i året som gikk. Årsmøtet er viktig. Her kan du også være med og påvirke hva Historielaget skal beskjeflige seg med i kommende år, komme med synspunkter på lagets arbeid, «korrigere kursen», samt få informasjon både om økonomi og virksomhet. Vi håper du tar deg tid til å se på årsmeldingen og regnskapet. Og vi blir glade om du møter opp på årsmøtet. Tid og sted for møtet finner du omtrent annensteds i bladet.

MELOY-LITTERATUR

I årenes løp er det gitt ut mange lokalhistoriske bøker for Meløy, i kommunal og historielags regi. Fra begynnelsen av juni vil bokhandelen på Ornes og turistkontoret på Holand ha alle disse i salg, flere til sterkt reduserte priser. I neste nummer av «Meløy-fjæringen», informasjonsbladet som kommunen gir ut, vil du finne en fullstendig oversikt over alle Meløy-bøker som er på markedet. Benytt sjansen til å skaffe deg det du mangler. Og ikke glem at Meløy-bøker er en fin gave til utflyttede meløyfjæringer. Lurer du på hva som finnes, ring Kulturkontoret eller Historielaget!

ÅRBOKA 1999

er allerede i siget. Vi har fått inn en del artikler, men trenger flere skal det bli et hel bok av det. Har du en ide, noe du har gått og tenkt på, et dikt eller vet om noen som «sitter» på en god historie, så gi oss et tips. Ingen idé er i utgangspunktet for liten. Vi bearbeider stoffet og reskriver, så den siden trenger du ikke bekymre deg over. Dessuten: Bilder er godt stoff. Så har du noe - nytt eller gammelt - så kom med det. Uten alle dere skribenter blir det nemlig ingen årbok. Men tiden flyr. Når de lyse vårveldene er her, blir det vanskeligere å ta penna fatt. Derfor: Gjør det nå! Vi vil helst ha alt stoffet for juniutgaven forvinter i sommerdisen ...

ÅRSMELDING 1998

MELOY HISTORIELAG

I 1998 har styret hatt følgende sammensetning: Leder: Per Swensen, Bolga. Sekretær: Tove Omnes, Meløy. Styremedlemmer: Rolf Sorgård, Meløy, Per Høgne Jensen, Ornes, Alf Angel, Holandsfjord. Vara til styret: Anfinn Myrvang, Engavågen, Kyrre Hansen, Glensfjord, Bjarne Neverdal, Neverdal.

Regnskap: Bolga Kompetansesenter. Revisor: Arne Hammer, Engavågen. Historielagets representant i Stiftelsen for vern av Meløygården: Rolf Sorgård, Meløy, vara Tove Omnes, Meløy. Valgkomité: Oddleif Torsvik, Ornes og Anne-Mari Jensen, Ornes. Årbokkomité: Styret. Kalenderkomité: Eli Brattland, Halså, Øystein Birkeland, Bjerangfjord, Anne Mari Jensen, Ornes, Per Høgne Jensen, Ornes og Kyrre Hansen, Glensfjord.

Styret har avholdt tre møter og behandlet 16 saker. Det ble også i 1998 gitt ut årbok og kalender. Årboka presenterte i år bl.a. bygda Kildal, og han «Kalle i Kjeldal» var den gammelordforeren i Meløy som sto for tur til å bli presentert.

Årets tur gikk med hurtigbåt til øyer og fastland i Gildeskål. Historielaget var med og arrangerte «Hageselskap» i Meløygården i forbindelse med utflyttertreffet på Meløy i juli. Per Swensen holdt foredrag om Meløygården, noe som har imponert mange med. Vi sto også som arrangør av tur langs Gammelveien fra Risvika til Meløysund under samme treffet. Vargudene viste seg fra sin beste side begge dagene.

Nytt av året er at Historielaget er kommet ut på Internet. Adressen dit er <http://home.sol.no/~utorovik/meloy/histlag/>. Arbeidet med siden har Unni Torsvik og Gunnar Langfjord stått for. Historielaget bevilget reisestotte til Åse Sorgård i forbindelse med seminar i Kristiansund om «Brukshusene ved sjøen». Reisesattene ble ikke benyttet.

Meløygården ble av styret prioritert som kommunens 2000 årssted. Vi ønsker at Bygdemuseet kan være med å bygge opp en samling der. Styret ønsker at vi leier oss inn i det nye arkivet som er under oppbygging i Meløygården (banken). Stiftelsen for vern av Meløygården er pr. i dag skyldig Historielaget 48.000 kroner, etter at et gavebeløp Historielaget tidligere har mottatt fra Grendestvalget på Meløy er trukket fra. Det resterende vil bli tilbakebetalt ved en senere anledning.

Styret

ÅRSMØTET

avholdes onsdag 5. mai kl. 15.00 på Ornes Hotell. Årsmøtesaker. Kaffe og kake. Vi håper du kommer.

MELOY HISTORIELAG

RESULTATREGNSKAP 1998

	1998	1997
Driftsinntekter		
Salgssinntekter	220 100	208 100
Andre inntekter	6 000	90 500
Sum driftsinntekter	226 100	298 600
Varuforbruk	205 854	158 619
Lønn	3 800	3 000
Arb.gjæring	151	0
Andre innkjøpsdriftskostn.	162 224	11 797
Sum driftskostnader	311 214	218 816
Driftsresultat	- 85 114	79 784
Renteinntekter	561	938
Renteskatter	- 2 159	- 2 645
Resultat av finansposter	- 1 598	1 667
Resultat for årsoppgjøret	- 87 128	78 102
Ekstraordinære poster		
Overslagelse Årsavslutt		96 141
Resultat Årsavslutt	- 87 128	174 243

BALANSE PER 31/12 1998

	1998	1997
Eiendeler		
Ontoppstillette Kassa	989	7 118
I bankinnskudd	12 070	8 317
I postop. bankinnskudd	34 280	41 925
Sum andepositt	47 339	57 360
Andre kortsiktige fordringer NVA	21 237	17 887
Rentefordringer	98 660	143 236
Varuforbruk	25 090	75 000
Sum andepositt	244 256	280 510
Arbeidsmidler		
Årsavslutt	0	0
Sum eiendeler	244 256	280 510
Gjeld og egenkapital		
Kortsiktig gjeld leverandører	78 552	54 110
Skyldig arb.gjæring 31-12	306	151
Skyldig forsegger	0	0
Langsiktig gjeld, gjeldsbrev	0	16 248
Egenkapital pr. 31-12	222 900	222 900
Underkald	- 57 522	- 57 522
Sum gjeld og egenkapital	244 256	280 510

Kulturminnedagen Søndag 12/9 1999:

«Arven fra Europa»

Kulturminnedagen skal være med og skape forståelse og interesse for kulturminne og kulturmiljø. Hva dette skal dreie seg om i Meløy er ikke klart på det nåværende tidspunkt. Det kan bli at f.eks. bygninger og anlegg blir åpne for publikum, der en kan møte stedet og historien. Eksempel på noe av det som kan bli tatt frem denne dagen er:

- * Hva tok forfedrene våre med seg heim fra reiser?
- * Hva med håndverk, teknikk og industri?
- * Hva slags spor finner vi etter handelen med Europa?
- * Hva kan bygninger og anlegg fortelle om påvirkning utenfra?

Kulturminnedagens innhold og opplegg blir annonsert i god tid.

Evt natur: Meløy Historielag, 8158 BOLGA.

Redaksjon av Medlemsbladet: Anfinn Myrvang, 8170 Engavågen. Tlf. 73751797.

HISTORIELAGET MED NY BOK

«Beste hilsen ...»

I månedskiftet april/mai kommer Meløy Historielag med en ny bok: «Beste hilsen ... Post og kort fra Meløy». Utgangspunkt for boka er den postkortinnsamlingen som Historielaget hadde for et par år siden. Et utvalg av kortene, ca 130 forskjellige fra alle bygdelag i kommunen, er tatt med sammen med en forholdsvis fyldig tekst til hvert enkelt kort. I tillegg finner vi en god del posthistorie i boka. Vi tror denne boka vil være et interessant supplement til den lokale historie som allerede finnes, ikke minst fordi her er mye fint bildestoff fra eldre tider. Boka kan bestilles fra Historielaget, eller kjøpes i bokhandelen og på de steder i kommunen som vanligvis selger årbøkene.

Bestillingskupong

«Beste hilsen ...»

Jeg bestiller med dette _____ eks «Beste hilsen - post og kort fra Meløy» Kr. 170,00 + porto.

Navn: _____

Adr.: _____

Postnr./stod: _____

Bestillingen sendes til _____

Nordlands **FRAMTID**

Nr. 97 • 90. årgang • Bode, torsdag 29. april 1999 • Kr 10,00 (Utenfor Nord-Norge kr 12,00)

Trenger flere artikler

MELØY: Årboka 1999 er allerede i siget. Meløy Historielag har fått inn en del artikler, men trenger flere for å kunne fylle en hel bok. Har du en ide, noe du har gått og tenkt på, et dikt eller vet om noen som har en god historie, så ønsker Historielaget tips om dette. Stoffet må være i lagets hender innen juni.

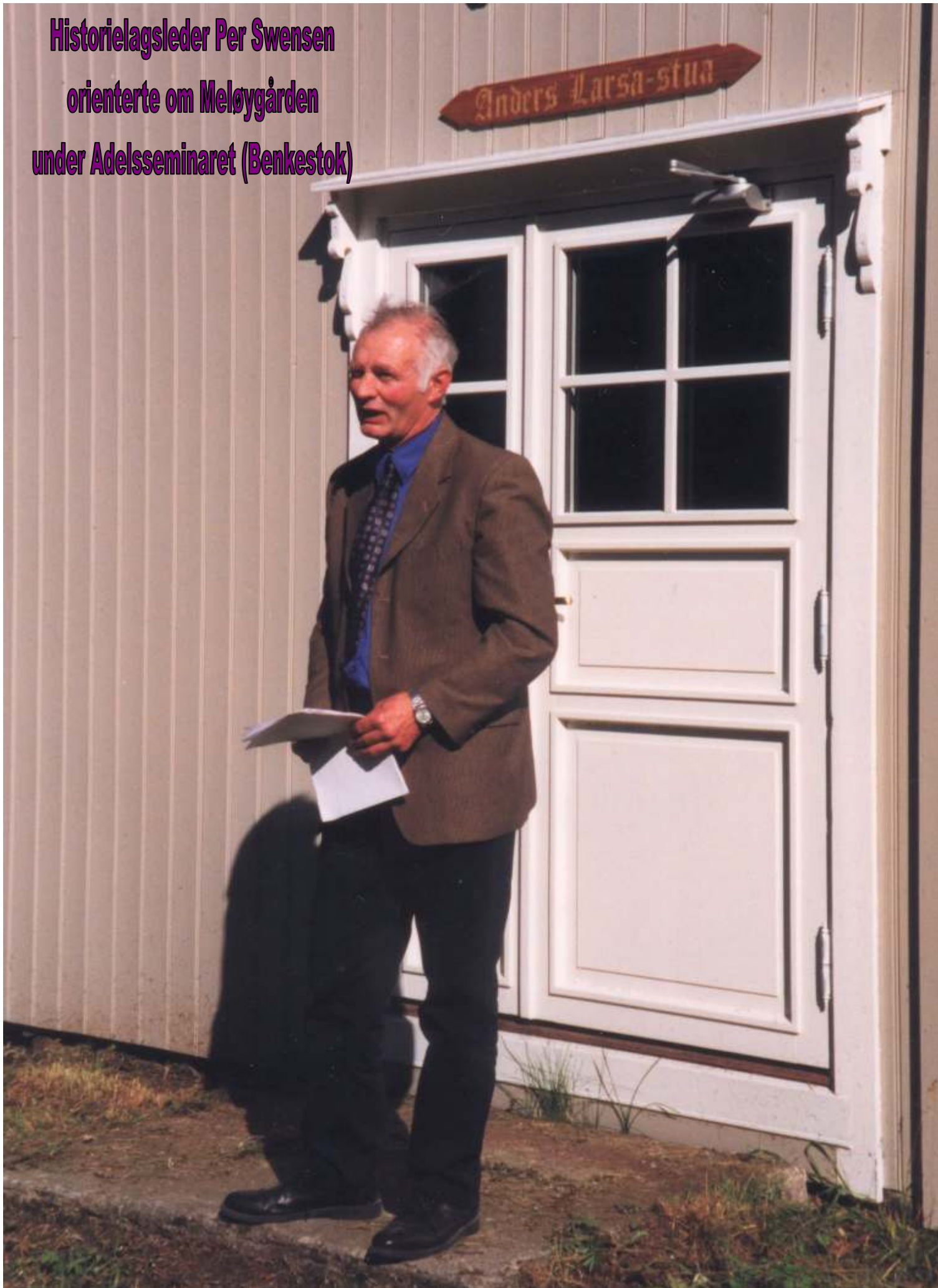
Adelsslekten Benkestok
Seminar på MeLOY 14. -15. august 1999

Under "Adels-seminaret" (Benkestok) som ble arrangert på Meløy skole 14. - 15. august 1999 som en del av "SOMMERDAGAN' I MELØY", markerte Meløy Historielag seg ved å vise fram sine produkter til lokale og tilreisende deltakere. Her ser vi Bjørg Swensen bak en imponerende samling produkter - utgitt av historielaget og Meløy kommune.

Historielagsleder Per Swensen
orienterte om Meløygården
under Adelsseminaret (Benkestok)

SLENESET · LOVUND

Lurøy kommune ligger like oppunder polarsirkelen - delvis litt over. Kommunen har ca. halvparten av arealet på fastlandet, stort sett fjell, resten er et utall av øyer, holmer og skjær. De fleste av kommunens innbyggere bor på øyer, der Onøy, Lurøy, Straumøy og Lovund har de fleste.

Da Meløy Historielag la ut på tur lørdag, den 31. juli 1999, denne gang med hurtigbåt fra Helgelandske Trafikkselskap, M/S "TOROLV KVELDULVSON", var det i retning dette øyriket på Midt-Helgeland, med Solværøyan og Sleneset som første stopp. Båten er oppkalt etter en av de mektigste menn i hele Hålogaland sist på 800-tallet, gift med Sigrid på Sandnes (Torgar).

PÅ TUR MED MELØY HISTORIELAG

1999 - SLENESET LOVUND

Lørdag, den 31. juli 1999

Lurøy kommune ligger like oppunder Polarsirkelen – delvis litt over. Kommunen har ca. halvparten av arealet på fastland, stort sett fjell, resten er et utall av øyer, holmer og skjær. De fleste av kommunens innbyggere bor på øyer, der Onøy, Lurøøy, Straumøy og Lovund har de fleste.

Da Meløy Historielag la ut på tur lørdag, den 31. juli 1999, denne gang med hurtigbåt fra Helgelandske Trafikkselskap – M/S "Torolv Kveldulvson" – var det i retning dette øyriket på Midt-Helgeland, med Solværøyan og Sleneset som første stopp. Båten var oppkalt etter en av de mektigste menn i hele Hålogaland sist på 800-tallet, gift med Sigrid på Sandnes (Torgar).

Fiske har vært den viktigste næringsveien i distriktet, de senere år har oppdrettsnæringen seilet opp og fått stor betydning for økonomien.

På Sleneset vandret historielagets forsamling i flokk opp til Fjærkroa, der vi ble møtt med servering. Stedet stilte mannsterke opp for å tilfredsstille Meløyfjerdingsers vitebegjærighet. Kjentmann og lokalhistoriker Harry Danielsen, også kjent for å ha skrevet flere slektsbøker fra området, berettet om Solværøyan. Ordfører Steinar Joakimsen fortalte om Lurøy kommune generelt, og sist, men ikke minst, fiskeren Kristian Karoliussen, som fortalte levende og engasjert om sitt liv. Han har drevet med not, har vært reder og har eid flere båter. Rederiets storhetstid var på 1950-tallet, da størja var tilgjengelig. Han var kanskje den beste størjefiskeren av alle, og fikk derav tilnavnet "Størjekongen"!

En kort og hektisk time, og så sto øya Lovund for tur. Der ventet neste guide, Aino Olaisen, som først geleidet oss til Lovund Kystkultursenter stedet har all mulig grunn til å være stolt av! Liketil en 28 fots kutter – M/K "Neptun" – har de satt innomhus for å bevare denne delen av vår kulturarv. Lurøys første båtbyggeri ble etablert på Lovund helt i begynnelsen av 1900-tallet, i motoriseringens barn-dom. Herfra ble "Neptun" levert i 1929.

Lovund er ei øy relativt langt ut i havet – ei øy med moderne næringsliv og et aktivt og livskraftig samfunn. Steinalderboplassene i Lundvollområdet stadfester at det bodde folk her ute for 4 – 6.000 år siden. I dag dominerer lakseoppdrett som næringsvei på øya, og ut fra dette er det etablert en rekke firma som en naturlig konsekvens.

Etter museumsbesøket på Kystkultursenteret gikk turen videre til Vigner Olaisens motoriumuseum. Han fortalte selv stolt om det han hadde å vise fram.

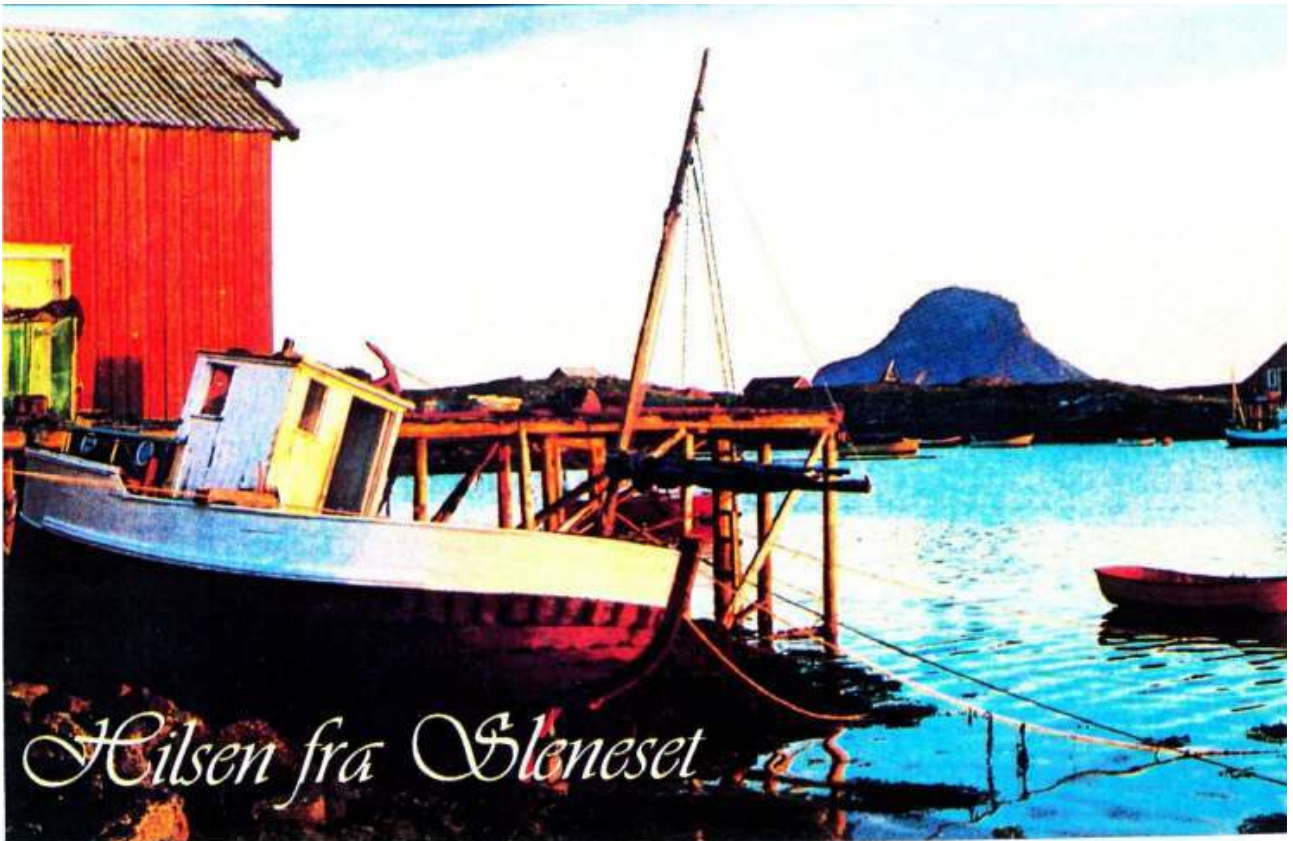
Menyen på Lovund Rorbuhotell var, nær sagt selvfølgelig, laks, og etter middagen dro de som ønsket det, opp i "Lundura". Lundekolonien på Lovund er en av verdens største, og den eneste fuglekolonien av noen størrelse på Helgelandskysten.

På heimturen nordover mot Meløy la båt og mannskap kursen på yttersida av øya Rødøy, ei litt uvanlig rute for de fleste som ble populær blant passasjerene.

Med kurs for øyriket
i
Lurøy

Hilsen fra Sleneset

FJÆRKROA

Ordfører Steinar Joakimsen fortalte om Lurøy kommune.

På Sleneset vandret forsamlingen i flokk opp til Fjærkroa, der vi ble møtt med servering. Stedet stilte mannsterke opp for å tilfredsstille Meløyfjerdingsenes vitebegjærighet. Kjentmann og lokalhistoriker Harry Danielsen, også kjent for å ha skrevet flere slektsbøker fra området, berettet om Solværøyan.

Fiskebåtreder Kristian Karoliussen

Kristian Karoliussen fortalte om sitt liv. Han har drevet med not, har vært reder og har eid flere båter. Rederiets storhetstid var på 1950-tallet, da størja var tilgjengelig i nære farvann. Det fortelles at han var den beste størjefisker av alle, og han fikk derfor tilnavnet "**Størjekongen**".

Størja er en stimfisk som opererer i flokk, opptil flere hundre i hver ute i havet, oppdelt i noe mindre vøer inne ved kysten. Makrellstørja, eller tunfisk som den også kalles, kan veie mellom 150 og 400 kg. og kan bli over 3 meter lang. Faren til Kristian, Alfons Karoliussen, var en av foregangsmennene innen disse fiskeriene på Helgeland i 1940-årene, og var en av de første størjefiskerne i Nord-Norge.

Størjefiske var svært spennende. Søvn ble det lite av, en tok seg rett som det var knapt tid til mat. Alltid var man på farten, alltid på utkikk. Størja ble etterhvert borte fra norskekysten, men det finnes ennå de som tror at den vil kunne komme tilbake igjen!?

Solværøyane i Lurøy kommune består av en rekke små og flate øyer, hvorav enkelte er bebodd. Vi finner flere fiskevær på Solværøyane: Moflag, Nord- og Sørsolvær, samt Sleneiset. Til sammen bor det rundt 500 mennesker i øysamfunnet, der Sleneiset, der hvor disse bildene er tatt, er det stedet der det bor flest mennesker. Herfra er det både ferje- og hurtigbåtforbindelse, ut til Lovund og til fastlandet.

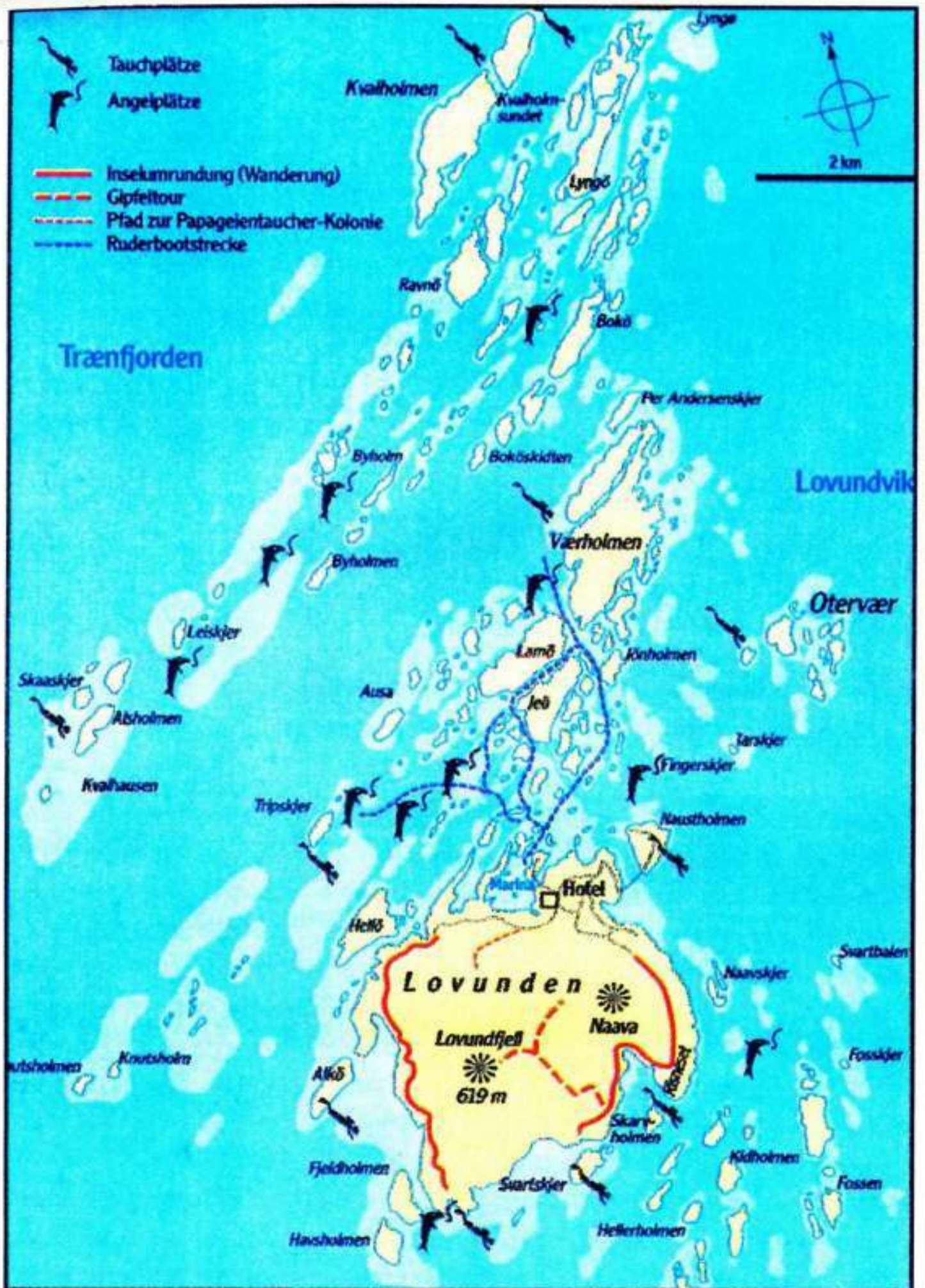

SLENESET

En kort og hektisk time, og øya Lovund sto for tur.

Lovund, med Lundura til høyre.

Guiden på Lovund - Aino Olaisen

Velkommen til Lovund

Kutteren "NEPTUN" på 28 fot ble bygd på Lovund i 1929 og herfra har den virket vel og lenge - inntil den mett av dage ble satt på land. Lovund Kystkultursenter har like godt plassert kutteren innomhus, som en del av muséet, og her er det Per Swensen som har fattet interessen for den gamle sllteren.

Aino Olaisen geleidet oss til et Lovund Kystkultursenter stedet har all mulig grunn til å være stolt av! Liketil en 28 fots kutter, "NEPTUN", har de satt innomhus for å bevare denne delen av vår kultur. Lurøys første båtbyggeri ble etablert på Lovund helt i begynnelsen av 1900-tallet, i motoriseringens barndom. Herfra ble "NEPTUN" levert i 1929.

Foto: U. T.

Kystkultursenteret på Lovund med fembøringen «Balder».

Etter museumsbesøket på Kystkultursenteret gikk turen videre til Vigner Olaisens motormuseum. Han fortalte selv stolt om det han hadde å vise fram.

Lovund er ei øy relativt langt ut i havet - ei øy med moderne næringsliv og et aktivt og livskraftig samfunn. Steinalderboplassene i Lundvollområdet stadfester at det bodde folk her ute for 4-6000 år siden. I dag dominerer lakseoppdrett som næringsvei på øya, og ut fra dette er det etablert en rekke firma som en naturlig konsekvens.

Kystkultursenteret på Lovvind
Ørne-entusiasten Jan W. Krüger

Lovund kapell - bygd 1960

Rettsmedisiner Olaisen fra Lovund har ført seg opp en bolig av en noe uvanlig arkitektur. Han lot øya Selvær (i bakgrunnen) stå modell, og resultatet ser man her.

Etter museumsbesøket på Kystkultursenteret gikk turen videre til Vigner Olaisens motormuseum. Han fortalte selv stolt om det han hadde å vise fram.

Lovund, som med sin silhuett ligner en knyttet hånd ut mot storhavet, har ca. 270 innbyggere, som bor på strandflata under det 619 meter høge fjellet.

Sagn:

Inne ved svenskegrensen bodde **Suliskongen**, rik og mektig med sine enorme vidder. Lenger sør, litt ute i havet, satt **Dønnamannen** - i makt og myndighet som en husmann å regne, men ikke desto mindre full av stormannsgalskap. Langt ute i havet - visste Dønnamannen - lå det et land og fløt. Dette landet ville han ha. På forespørsel sa to tusser seg villig til å slepe landet inn til Dønna, men slepet viste seg å bli mer besværlig enn antatt. Det tok lang tid, men tussene mente at en avtale var en avtale. De rodde for livet, men det gikk som det måtte gå - sola stod opp over Innlandsfjella og alt ble til stein. Du ser det den dag i dag - det 'flytende' landet er **Lovund** og tussene finner vi på **Tussøya**.

Menyen på Lovund Rorbuhotell var, nær sagt selvfølgelig, laks, og etter middag dro de som ønsket det, opp i "Lundura". Lundekolonien på Lovund er en av verdens største, og den eneste fuglekolonien av noen størrelse på Helgelandskysten.

Her ser vi fem trivelige damer på tur med Meløy Historielag!

F. v.: Else Sivertsen, Ågot Stavnes, Åse Pedersen,
Synnøve Andersen og Laila Danielsen.

Lundekolonien på Lovund er en av verdens største, og den eneste fuglekolonien av noen størrelsesorden på Helgelandskysten. Hver vår invaderer titusener av denne fuglearten den store steinura på nordsiden av Lovundfjellet, angivelig inntreffer dette hvert år den 14. april omtrent på samme klokkeslett. Sist i august forlater den fjellet og drar ut til sitt rette element, havet. Da har den hekket inne mellom steinene i ura.

Lunden legger bare ett egg, ungene har de senere år hatt dårlige oppvekstvilkår, og bestanden har vært faretruende nedadgående. Lovunds befolkning forsto tidlig å gjøre seg nytte av de ressurser denne fuglen kunne tilføre i form av kjøtt og fjær. I perioder har faktisk lunden, i lag med de øvrige fuglearter, hatt større betydning for øyas økonomi enn jordbruk og fiske.

Fram til 1840 var lundehunden i bruk under fangsten, den myke og slanke buhundlignende skapningen med ei ekstra klo. I 1750 hadde 4 gårdbrukere på Lovund hele 50 hunder. Senere overtok garnet som fangstmiddel. Siden 1905 har all lundefangst vært forbudt ved lov.

Björg Swensen nyter
utsikten nordover
fra Lundura.

Båt og mannskap

Ågot Stavnes, Anne Marie Bjørnflaten, Harry Ragnvaldsen og Oddleiv Torsvik er klare for avgang fra Lovund

Historielagsturen 1999 er gått over til historien - i visshet om at det også denne gang ble en suksess.

MEDLEMSBLAD

FOR MELØY HISTORIELAG

NOVEMBER 1999

NY ÅRBOK I ANMARSJ

Like sikkert som at hestmerket senker seg over Meløyfjerdingen kommer ny utgave av "Meløy – den stille fjerding" til butikkyllene rundt om i kommunen. Årets utgave, den 15. i rekken, skal være i salg rundt 20. november. Vi tør våge den uærbødige påstand at leserne kan glede seg: innholdet spenner vidt både i tid og tema, billedstoffet er rikt og omfanget større enn tidligere.

Stofftilgangen til årets bok var svært god. Ikke alt tilsendt stoff kom derfor med denne gang. Men det kommer et år 2000 ...

Det betyr ikke at vi hviler på våre laurbær med tanke på innholdet i kommende årbok. Tvert imot: Det er et privilegium for dem som stiller med boka å ha mye å velge i. Dessuten er det jo ikke usundt at det blir litt konkurranse om å få bli med på skribentlaget. Så om du oppfatter dette som en sterk oppfordring til å hve deg med (også) til neste år, så har du oppfattet signalet riktig!

Vi regner med å presentere årboka – på Ørnes – rundt 17/11. Da er

hermed alle interesserte velkommen, skribentene i særdeleshet.

KALENDEREN kommer i år som i fjor. Den blir presentert sammen med årboka. En fin samling gamle bilder fra Meløy, og et flott samleobjekt.

HISTORIELAGETS KULTURVERNPRIS

MELØY HISTORIELAG har i noen år delt ut en kulturvernpris. Den har i foregående år gått til noen som styret har ment har gjort en fin innsats for å ta vare på vår kommunes kulturarv.

I tiden før årsmøtet foregikk et utstrakt og hemmelig diplomati, hvor målet var en kandidat fra våre egne rekker. På årsmøtedagen kunne nemlig Per Swensen motta heder, diplom og gavesjekk for sitt utrettelige og høyst oppgående lederskap av Meløy Historielag, for sin aldri hvilende interesse for lokalhistorien og Meløy-kulturen, sitt pågangsmot, humor og sin smittende kulturiver. Ildsjelen bak prisutdelingen, med tilhørende kake og dikt, var Rolf Sørgård. Derfor: Takk til Per – og takk til Rolf.

STYRET

For innnevrende år består styret i Meløy Historielag av Per Swensen, 8158 Bolga (leder), tlf. 75751045, Tove Omnes 8157 Meløy, Per Hogne Jensen, 8150 Ørnes, Åshild Ursin, 8168 Engavågen, Rolf Sørgård, 8157 Meløy.
Redaksjon av Medlemsbladet: Anfinn Myrvang, 8168 Engavågen.

HENVENDELSE

Alle i styret er viktige personer som du kan henvende deg til om du har noe på lager som du mener kan være av interesse for f. eks. årboka, noe Historielaget bør ta fatt i osv.

LOKAL- HISTORISK ARKIV

Vi står nå i startgropa i arbeidet med å opprette et lokalhistorisk arkiv i kommunen. Lokalene vi har til disposisjon til formålet finnes i den gamle bankbygningen i Meloygården på Meløya. Selve arkivrommet er ferdig til bruk, innrettet etter de krav som stilles til slikt lokale. Målet er å samle små og store private og offentlige arkiver, papirer, bilder osv. her, både for å ha et sikkert oppbevaringssted og for å ha et sted å finne kilder ved f.eks. lokalhistorisk skriving/forskning.

Arkivet er altså et tilbud til alle som ønsker å oppbevare skriftlig materiale på en betryggende måte. Den som benytter seg av arkivtilbudet kan legge restriksjoner og klausuler på bruk og eierforhold på det som leveres til arkivet. Det er ikke snakk om å gi fra seg eiendomsrett eller disposisjonsrett til papirer, protokoller etc, men et tilbud om hjelp til å ta vare på for ettertiden.

Tilbudet vil bli markedsført i kommunen i høst/vinter, og vi håper mange vil benytte seg av det. Er du i tvil om det du finner eller sitter inne med er av lokalhistorisk interesse, så ta hvert fall kontakt med Historielaget før IRIS får kloa i det du har. Men mer om dette kommer senere. Vi tror hvert fall dette kan bli en både spennende og nyttig sak.

HISTORIELAGETS HJEMMESIDE PÅ INTERNETT

Laget har i høst revidert tursida si. Det som for var et langt dokument, er nå oppdelt i ei side pr. tur. En får raskere oppslag, samtidig som det er tilført atskillig flere bilder og mer informativ tekst. En lokalhistorisk dagbok, til læring, gjenkjennelse, repetisjon og ansporing til ny kunnskap for andre!

Hjemmesidens adresse er: <http://home.sol.no/~utorsvik/meloy/histlag/>

Skifter for Helgeland

For historiegranskeren kan vi opplyse om at det er kommet avskrifter av skiftene for områdene Vefsn, Nesna, Herøy/Dønna på Sør-Helgeland for perioden 1686 – 1780. I disse dager kommer skiftene for 1780 – 1810 for de samme områder, inkl. Alstahaug. Alle navn i skiftene finnes i eget register i hver bok. Prisen er kr.120/150 pr. bok + porto. For informasjon eller bestilling:
Svein Edvardsen,
Stubbvingen 24a, 7036 Trondheim. Tlf. 73 96 76 46.
E-mail: svedvard online.no

Tidligere utgivelser

Historielaget har på lager de fleste av bøkene laget har gitt ut. (Unntatt årbøkene for 1985, 1987, 1989 og 1991 som er utsolgt.) De øvrige bøkene, kalendere, video og særbeholdninger kan bestilles fra Historielaget. Ønsker du oversikt over alle utgitte bøker og priser, henvender du deg til
Per Swensen, 8158 Bolga, tlf. 75 75 10 45 eller
Anfinn Myrvang, 8168 Engavågen, tlf. 75 75 17 97.

Beste hilsen ... post & kort fra Meløy

Vi har ennå en del på lager av denne boka som kom i vår. Den inneholder posthistorie fra Meløy og gjengir ca 130 gamle postkort fra hele Meløy - m. fyldig tekst. Innbundet. Kr. 170,-.

Fondal kommer

Det arbeides for tiden med en egen bok om gården og turiststedet Fondal i Meløy. Stedet opp under Svartisen har hatt en spennende og innholdsrik historie opp gjennom årene og som turistmål var Fondal ettertraktet av folk fra inn- og utland. Boka, som også vil inneholde mye billedstoff, planlegges å være ferdig til sommeren.

Ops! Ikke kast ...

Plutselig en dag står du med et gammelt papir i handa, et brev, et avisutklipp, et bilde ... Hva gjør du da? Ikke hiv det i papirkorga sånn med en gang. La heller noen i Historielaget eller i Lokalhistorisk arkiv få ta en titt først. Kanskje kan nettopp det du har inneholde en bit av historien vår.

B

KJENNER DU NOEN SOM BURDE VÆRT MEDLEM AV HISTORIELAGET ?

Meløy Historielag har i dag ca 100 medlemmer. Men det er sikkert flere som kunne tenke seg å bli medlem – som passiv eller aktiv interessert. Fortell andre om oss, eller tips oss om navn. Medlemskapet koster bare 50 kroner i året.

Fotoarkiv i gave

Da Nordlandspostens Ørneskontor ble "samboer" med Meløyavisa nå i høst, fikk Meløy Historielag overta Nordlandspostens fotoarkiv. Billedarkivet omfatter tiden NP har hatt kontor på Ørnes. En interessant samling som dokumenterer mye god lokalhistorie. Hvor fotosamlingen skal plasseres er ikke endelig avgjort, men Meløy Bygdemuseum og "Meløyarkivet" er to aktuelle steder.

SLEKT – KYST – INFO

I løpet av kommende vinter vil Meløy Historielag være initiativtaker til flg. prosjekt:

Slektsgransking. Kurs, hvordan komme i gang, ressurspersoner, kilder osv. (Ansv.: Åshild Ursin.)

Kystlag. Eget lag? Samle interesserte. Hva kan vi gjøre for/mod kystkulturen? (Ansv.: Per Hogne Jensen.)

Informasjon om Hist.laget. Info., salg av Historielagets produkter etc. i samarbeid m. f. eks. Bokbussen. (Ansv.: Anfinn Myrvang.)

Bilder til Meløykalenderen

Per Hogne Jensen, 8150 Ørnes (tlf. 75754489) etterlyser bilder til kommende utgave av Historielagets kalender. Har du et/ flere bilder av eldre dato som du kunne tenke deg å låne ut til kalenderkomiteen, så nøl ikke med å ta kontakt m. Per Hoane.

Lokalhistorisk arkiv

Meløy historielag er i full gang med å starte et lokalhistorisk arkiv. Det skal være i Meløygården på Meløy. Selve arkivrommet er ferdig til bruk, og målet er å samle små og store private og offentlige arkiver, papirer, bilder og lignende. Arkivet er et tilbud til alle som ønsker å oppbevare skriftlig materiale på en trygg måte. Eierne kan selv legge restriksjoner på bruk, og historielaget ber om at de blir kontaktet før dine gamle papirer eller lignende havner i søpla.

Lokalhistorisk arkiv i "Meløy-banken"

Anfinn Myrvang (til venstre) er kjempegodt fornøyd med arbeidet Rolf Kaino har utført i forbindelse med restaureringen av arkivet. Mellom dem henger en billedmontasje over en tilstelning i Meløy Bondekvinnelag. Om noen få år er dette historie.

-Historielaget i Meløy har nå fått ferdig sitt planlagte arkiv i den tidligere bankbygningen på Meløy. Det er innredet i sokkelen på bygget som nå eies av stiftelsen "Vern av Meløygården". - Her skal vi ta vare på lokalhistorien, sier Anfinn Myrvang fra Historielaget.

Kristian Tvenning

Det var en fornøyd Myrvang som sammen med snekkeren Rolf Kaino kunne vise frem det nye lokalet i sokkelen i den gamle bankbygningen på Meløy. Foreløpig er det stort sett bare papirer fra bankens tid på Meløy som befinner seg i hylle. Men man har fått overta fra banken. Men etterhvert vil de bli oppfylt av papirer, protokoller med mere som er vel verdt å ta vare på for fremtiden. Det er lagt nytt betongtak over arkiv-

rommet, og det er nå godt sikret.

- Hva slags arkiv skal dette bli?
 - Dette skal primært ikke bli et offentlig arkiv, sier Anfinn Myrvang, men et arkiv hvor private, lag og foreninger kan deponere sine protokoller og papirer. Vi er kort sagt interessert i "alt" som i fremtiden kan fortelle om fortiden i Meløy.
 - Og som hvem som helst kan lese?
 - Både ja og nei. Det blir absolutt ikke fri adgang til arkivet. Hvis det legges spesielle restriks-

sjoner på noe som sendes hit, blir det etterkommet.

Nå er det Per Swensen, Tove Omnes og jeg som har ansvaret for arkivet som vil bli forsvarlig låst. Vi har også god kontakt med Arkiv Nordland om hvordan vi skal legge opp arbeidet.

- Hvem blir brukere?

- De som har interesse av lokalhistorisk stoff. Også for forskere kan dette bli verdifullt materiale. Men de som vil bruke arkivet må skrive under på en "brukererklæring". På en del av materialet vil det også bli krevd taushetsløfte før bruk. Dog er det bare helt unntaksvis vi tar imot gjenstander. De må da eventuelt ha en helt spesiell tilknytning til arkivet vi planlegger. Jeg ber om at hvis noen har ting de vil gi arkivet - eller bare ha til oppbevaring her - tar kontakt med enten Per, Tove eller meg.

Ny årbok i Meløy

Ny utgave av "Meløy - den stille fjerding" kommer 20. november. Meløy historielag lover at innholdet spenner vidt i både tid og tema, med mange bilder. Historielaget melder at stofftilgangen til årets årbok er

god, og at ikke alt stoff har kommet med. Det tar de i neste runde. Årboka blir presentert på Ørnes rundt den 17. november. Da er alle velkomne, skribentene spesielt. Historielagets kalender blir presentert samtidig.

Meløy

Den stille fjerding

Årbok nr. 15
Meløy Historielag

Forord

Som den observante leser vil se er årets utgave av «Meløy - den stille fjerding» mer omfangsrik enn tidligere. Dette har sin grunn i at stofftilgangen har vært usedvanlig god. Da redigeringen startet, satt Historielaget med stoff nok til å fylle to bøker. For å få delt mest mulig av dette med bokas trofaste kjøpere og lesere, velger vi altså å komme med en fyldigere bok. Men det fører til økte trykkingskostnader - noe som igjen påvirker utsalgsprisen. Vi håper derfor det er forståelse for prisstigningen. Til gjengjeld får kjøperen av boka mer lesestoff for pengene.

Innholdet i årets bok spenner vidt, både i tid og tema. Ikke alt er «gammelt» nytt. Også det som skjer i våre dager er historie om noen år. Ekstra gledelig er det at vi i år har fått med oss tre ungdomsskoleelever på skribentlaget, i tillegg til flere andre nye forfattere. For at årboka skal leve videre er vi nemlig avhengige av at noen - og stadig nye - ser det som nyttig og trivelig å dele minner, opplevelser, fakta, bilder osv. med andre. Vi minner derfor igjen om: Meløy Historielag stiller med åpne permer, dere kommer med innholdet mellom permene.

Takk for at du også i år kjøpte boka. Velkommen igjen som skribent og kjøper også neste år.

Anfinn Myrvang

Redaktør av Meløy Historielags årbok nr. 15, 1999.

Hyllest til Åg

Av Margrete Johnsen

Ja, vi kjenner det sted
der hvor Åg-folket bor,
vi i tankene ser
både far og vår mor.
Her de bygde seg hjem,
her har slekt vokset frem
mellom fjelltopp og åser og fjord.
Her de bodde,
her de rodde,
her de dyrket den karrige jord.

Gå en sommerkveld opp -
opp på Teppskarets topp.
Der din heim kan du se -
og du føler en fred.
Og en svalende vind
hvisker ømt i ditt sinn:
denne plassen er finest på jord!
Å vi minnes,
å vi minnes,
og vi takker for far og for mor.

Her kan vinter'n bli hård,
her kan bli fokk og vind.
Men i naboens gård
er du velkommen inn.
Her er gammel "takk-tikk" -
at man nabohjelp fikk
både vinter og sommer og vår.
Å vi minnes -
og vi takker
for den skikk våre fedre la ned.

Mellom mektige fjell
her går Skarsfjorden inn.
Her er solskinn hver kveld
som gir glød i hver tind.
Når det glitrer fra bre,
fra den evige sne
og når cruiseskip til Svartisen går.
Da vi tenker,
da vi takker
for at her er en plass som er vår.

Gid vår grend kunne få
fremgang, trivsel og ro,
så i arv den kan gå
og vår slekt her kan bo,
slik at de som dro ut -
både jente og gutt -
føler at det er her de hør' til.
La oss sammen
be om lykke
for vårt hjemsted
her Åg-folket bor.

(Kan synges til melodien
"Å eg veit meg eit land".)

Takk for Historieboka

Av Bjarne Fugløy

*Når året går mot slutt,
da kommer Historieboka
fra Meløy Historielag
med glimt som man blir «klok a»
fra nåtid og farne tider,
med minner av mange slag.*

*Det er fint at den er åpen
for mange nye skribenter
som leter fram gamle minner
og bruker sine talenter.
De skriver om det de finner
og deler det med andre.*

*Norrønafolket vil fare,
det vet vi fra farne tider,
også fra Meløy fjerding -
slik er det faktisk bare.
De fant sin heim og næring
andre steder i landet.*

*Men bandet til barndomsbygda
har ikke lett for å briste.
Det ligger et sted der inne
i hverdagslivet gjemt.
For minner man ikke vil miste
blir heller ikke glemt.*

*Det er verdier som er felles
for de som ble igjen og dem som
dro.
De kan ikke måles og telles
i register og statistikk,
men samles som brudne stykker
i bokas mosaikk.*

*Det er derfor grunn til å takke
de som i stor optimisme
grep tanken om denne boka.
De fikk rett. Det ble realisme,
for bidragene strømmet jo
fra de som er heime og de
som dro.*

Ungdommelig bidrag til lokal kulturskatt

Annveig Falk Olsen (13) fra Reipå og Silje Kristine Johnsen (16) fra Amøy er kommet inn som et friskt pust i Meløy historielags årbok «Den stille fjerding».

HÅVARD WILLASSEN

Sammen med Fred Birger Mikkelsborg (16) fra Støtt representerer de ungdommens penn i den 15. årbok-utgaven, som tradisjonen tro er hovedsakelig forfattet av meløyfjerdinger som har levd en stund og som vil dele sine lokale kulturskatter for etterslekten.

Og nettopp dette innslaget av dagens samfunn tatt på pulsen av de unge, kombinert med fortidens lokalsamfunn i dramatikk og høytid, glede og sorg er med på å krydre den rykende ferske årboka som nå er lagt ut for salg.

Gledelig rekruttering

– Det er ekstra gledelig at vi i år har fått med oss tre ungdommer på skribentlaget. Vi er avhengig av nyrekruttering og håper dette bare er en begynnelse. For også det som skjer i våre dager er historie om noen få år. Så historielaget leder Per Swensen og årbokredaktør Anfinn Myrvang under presentasjonen, der de unge ble viet ekstra oppmerksomhet bl.a i form av en bokgavesjekk på 200 kroner til hver.

Naturvern og mobbing

Annveig som i dag går i åttende klasse ved Ørnes skole, har skrevet en flott artikkel (med tegning) om naturvern, mens Silje Kristine som nå går første året på helse og sosialfag ved Meløy videregående i Glomfjord, har mobbing som tema til alvorlig ettertanke i sin artikkelen «Dagens offer».

Unggutt på fiske

Fred Birger som ikke hadde anledning til å være med på årbokpresentasjonen, gikk i 10. klasse ved Støtt skole da han forfattet den levende fortellingen om hvordan det er for en unggutt å dra på Lofothavet. Fred Birger var 14 år da han sammen 1998 var sammen med faren på fiske i Lofoten.

De unge bidragsyterne Annveig Falk Olsen (13) og Silje Kristine Johnsen (16) fikk bokgavesjekk og mye fortjent skryt da årets Meløy-bok ble presentert. Her sammen med historielaget leder Per Swensen (t.v) og redaktør Anfinn Myrvang (t.h). Ungguttene Fred Birger Mikkelsborg (16) fra Støtt var ikke til stede under presentasjonen.

Foto: HÅVARD WILLASSEN

Gjemt, men ikke glemt

Hele 22 skribenter har gitt sine bidrag til årets Meløy-bok. Eller rettere sagt; fått plass mellom permene. For faktisk er at historielaget har hatt langt større tilgang på stoff enn det man fikk plass til i det endelige produktet.

– Det som ikke kom med er gjemt, men ikke glemt. Egentlig står vi overfor et luksusproblem. Og vi kan love at det som ikke kom med denne gang, blir hentet fram og brukt i senere årbøker, forteller

Swensen og Myrvang til Nordlands Framtid.

Endelig Ågskardet!

De to framvhever også sin glede på vegne av årets utgave at Ågskardet og Tjongsfjordhalvøya er kommet med i «det gode meløyselskapet» - takket være Walter Nystads kreative penn og kamera. For det er en kjent sak at denne kretsen i kommunen ikke akkurat har vært overrepresentert i tidligere utgaver. Historielaget er også glad for at stadig

flere utflyttede meløyfjerdinger melder seg på årboklaget.

Lære fortiden

Innholdet i årets bok spenner vidt, både i tid og tema, og gir et unikt bidrag til å lære mer om fortiden for å forstå nåtiden og framtiden. I den grad boka har en svakhet må det være at Meløy faktisk også ER en betydelig kraft- og industrikommune og ikke bare handler om fiske, fangst, jordbruk og kommunikasjoner. Og med så mange tetskrevne

artikler blir sluttbolken som er viet året som gikk, en liten nedtur med alt for mye tekst og unødvendig prat på bekostning av BILDER, BILDER, BILDER!

Årets Meløybok er på 145 sider i et førsteopplag på 1.200 eksemplarer, og tradisjonen tro følger en flott kalender for det nye året, dandert med gamle bilder fra hele kommunen, redigert av historielagets Per Hogne Jensen. Heller ikke det produktet utgår på dato etter år 2000.

Hordalandsposten

Grunnlagt i 1862

Nr. 268 Uke 46 137. årgang
Fredag 19. november 1999
Løssalg kr. 10,- (utenfor Nord-Norge kr. 12,-)

Unge bidragsyttere. I år har ungdommen fått være skribenter i årboka «Meløy - den stille fjerding». Fra venstre Per Swensen, Annveig Falk Olsen, Silje Johnsen og Anfinn Myrvang.

Favoritt-julegaven i Meløy er klar

MELØY: Meløy Historielag har presentert det de mener bør bli årets julegave i Meløy: Årboka for 1999, med tittelen «Meløy - den stille fjerding».

Kenneth Didriksen

Tlf. 75 75 47 33

DET er femtende gang Meløys offisielle årbok blir gitt ut, og historielagets Per Swensen kunne fortelle at boka i år er tykkere enn noengang. Historielaget håper at 144 sider lokalhistorie kan være fristende for folket, og

at den kan selge godt.

Nytt av året er at historielaget har gått ut til skolene og bedt elevene skrive stykker til boka. Derfor kunne tre niendeklassinger finne navnet sitt i årets utgave. Silje Johnsen, Annveig Falk Olsen og Fred Birger Mikkelsen har alle gitt sine bidrag til den tradisjonsrike boka. Mikkelsen har skrevet et stykke fra sin tur på Finnmarka og seifisket, men kunne dessverre ikke være tilstede på presentasjonen siden han nå var på sildefiske.

Tradisjonen tro ble også Meløykalenderen presentert sammen med årboka, og den inneholder som vanlig historiske bil-

der fra Meløy.

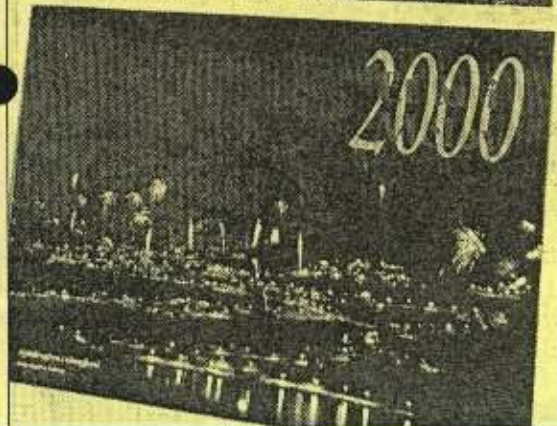
Ågskardet, som tidligere ikke har vært mye fokusert på i årboka, har fått mer oppmerksomhet denne gangen. «Glimt fra årbokåret 98/99», av Kristian «Kekkan» Tvenning, er som vanlig å finne, og er en fin oversikt over de viktigste hendelsene i Meløy siden forrige årbok.

- Vi fikk faktisk så mye stoff i år at mye må ligge over til senere år, kunne Anfinn Myrvang i historielaget fortelle, men det regnet han som et luksusproblem årbokredaksjonen nok skal klare å takle.

Kalenderene for år 2000 er klare

Fine julegaver - årets kalendere fra Meløy - Historielagets «Meløykalenderen» og «Et år i Meløy»

Både kulturetatens og historielagets kalender for år 2000 er på markedet.

Kenneth Didriksen

Vil du ha historie og svart-hvitt, eller natur og farge, og vil følge med på datoer, så er de lokale kalendrene for Meløy presenterte. Både historielagets lokalhistoriske kalender og kulturetatens bildekalender har vært populære gaver de siste årene, og jula 1999 blir nok ikke noe unntak.

- Vi føler ikke at det er noen konkurranse mellom kalendrene, og at folk gjerne vil ha begge, sier kultursekretær, Jan Erik Jacobsen.

MELØYKALEDEREN 2000
"Meløykalenderen" med sine historis-

ke bilder ble, tradisjonen tro, presentert sammen med årboka "MELØY - den stille fjerding".

Historielagets sekstende kalender inneholder bilder fra de fleste kretsene i kommunen, og historielagets bilhistorie-frelste Per Hogne Jensen var godt fornøyd med resultatet.

- Jeg har fått med både bil og motorsykler i 2000-kalenderen, smilte han under presentasjonen før helga. Mange meløyfjerdinger vil finne en gammel slektning, eller i det minste folk fra hjemstedet sitt i denne kalenderen.

ET ÅR I MELØY 2000

Kulturetatens kalender "Ett år i Meløy 2000", inneholder mange vakre naturbilder fra Meløy, men har også fått med folk. Det er trykket opp bare 1400 eksemplarer, og de vil bli solgt av foreninger og lag rundt i kommunen.

- Et godt tilbud for foreningene, som tjener 25 kroner for hver kalender de selger, forteller Jacobsen. Han oppfordrer folk til å være raske, for en stor del av kalendrene er allerede solgt.

- Disse kalendrene er fine samleobjekter, sier han. Det er tross alt årtusenets første.

Årets julegave i boks

Meløy Historielag presenterte i forrige uke årboka for 1999.

"MELØY - den stille fjerding", er blitt en tradisjon verdt å ta vare på, og årboka blir nok å finne under mange juletrær i Meløy også i år.

Kenneth Didriksen

For de som lurer på hva de skal finne i julegave til en

og bedt elevene skrive stykker til boka.

Derfor kunne tre ungdomsskoleelever finne navnet sitt i årets utgave. Silje Johnsen, Annveig Falk Olsen og Fred Birger Mikkjelborg har alle gitt sitt bidrag til den tradisjonsrike boka. Fred har skrevet et stykke fra sin tur på Finnmarka og seilisket, men kunne dessverre ikke være tilstede på presentasjonen i går siden han nå var på sildefiske. Annveig har skrevet et stykke om det å ta vare på naturen, og Silje har tatt opp det alltid like aktuelle problemet med mobbing.

Agskardet har fått forsidebildet og ellers ganske mye fokusering i årets bok. Stedet har ikke fått så mye oppmerk-

- Ungdommen har fått prøve seg som skribenter i årets MELØY - den stille fjerding. Fra venstre Per Swensen, Annveig Falk Olsen, Silje Johnsen og Anfinn Myrvang.

slektning, enten han eller hun bor i Meløy eller er utflyttet meløyfjerding, må årets tips være "Meløy - den stille fjerding". Årets lokallistoriske årbok med skribenter i alle aldre ble presentert i forrige uke, med Historielag og skribenter, kaffe og kaker.

Det er femtende gang Meløys offisielle årbok blir gitt ut, og historielagets Per Swensen kunne fortelle at boka i år er tykkere enn noengang. Historielaget håper at 144 sider lokallistorie kan være fristende for folket, og at den kan selge godt. Nytt av året, er at Historielaget har gått ut til skolene,

somhet i tidligere bøker. "Glimt fra "årbokåret 98/99", av Kristian "Kekkan" Tvenning, er som vanlig å finne, og er en fin oversikt over de viktigste hendelsene i Meløy det siste "årbok-året".

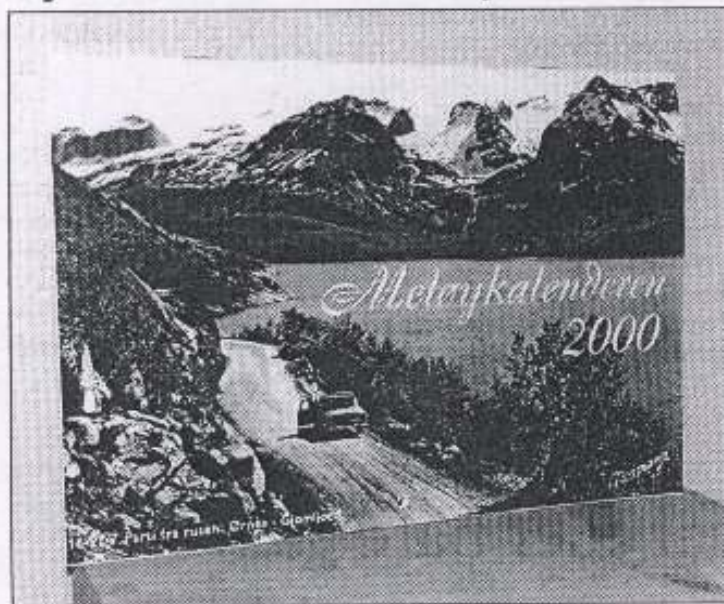
- Vi fikk faktisk så mye stoff i år, at mye må ligge over til senere år, kunne Anfinn Myrvang i Historielaget fortelle, men det regnet han som et "lüksusproblem". Siden årboka er blitt tykkere i år, og at trykkekostnadene er steget, blir prisen på årets bok 200 kroner, som er litt høyere enn vanlig.

Hordlandsposten

Grunnlagt i 1862

Nr. 269 Uke 46 137. årgang
Lørdag 20. november 1999
Løssalg kr. 10,- (utenfor Nord-Norge kr. 12,-)

Ny kalender for Meløy

MELØY: Meløykalenderen for 2000 er nå presentert. Historiske bilder fra de fleste kretsene i kommunen er representert, og det er sekstende gang kalenderen kommer ut. Mange meløyfjerdinger vil nok kunne finne en

gammel slektning, eller i det minste folk fra hjemstedet sitt i kalenderen. Meløy Historielag presenterte kalenderen samtidig med den lokalhistoriske boka «Meløy - den stille fjerding».

Meløy Historielag

gir for sekstende året ut kalender med gamle Meløy-bilder. I årets kalender er de fleste kretser i kommunen representert. Noen av bildene er hentet fra Meløy Bygdemuseums fotoarkiv.

Har du kjøpt årets utgave av "Den stille fjerding" - Historielagets årbok?
Her vil du finne mye interessant og lesverdig Meløystoff.

Har du bilder, artikler etc. fra gamle Meløy, gi et vink til en i Historielagets styre:

Per Swensen, Bolga	tlf. 75 75 10 45
Åshild Hammer Ursin, Engavågen	tlf. 75 75 17 27
Per Hogne Jensen, Ørnes	tlf. 75 75 44 89
Rolf Sjørgård, Meløy	tlf. 75 75 11 57
Tove Omnes, Meløy	tlf. 75 75 12 27
Kyrre M. Hanssen, Glomfjord	tlf. 75 75 22 79

Redaksjonen av Meløykalenderen 2000:

Kyrre M. Hanssen
Per Hogne Jensen
Anne-Mari Jensen
Øystein Birkelund
Eli Brattland

Hordalandsposten

Grunnlagt i 1862

Nr. 289 Uke 50 137. årgang

Tirsdag 14. desember 1999

Løssalg kr. 10,- (utenfor Nord-Norge kr. 12,-)

Bok om Fondal gård

MELØY: Meløy historielag arbeider med å utgi en bok om Fondal gård i Meløy. Den skal være ferdig i slutten av neste år, og skrives av Arnfinn Myrvang i historielaget. Laget søker nå Meløy kommune om økonomisk støtte til bokprosjektet.

© 1999 Meløy
Utgitt i samarbeid
med Meløy
SIS Østnes

MELØY AVISA

Lokalavis for distriktet Årgang 14 • Nr. 47 • 16. desember 1999

Løssalg kr. 10.-

Bok om Fondal gård

Meløy historielag arbeider med å utgi en bok om Fondal gård i Meløy. Den skal være ferdig i slutten av neste år, og skrives av Arnfinn Myrvang i historielaget. Laget søker nå Meløy kommune om økonomisk støtte til bokprosjektet.

Bygningene på tunet i Fondal er fredet, likevel er framtiden usikker på grunn av grusforekomster i morenen som gården ligger på. Historielaget håper Fondals fremtid avklares gjennom den konsekvensutredning som er satt i gang. Historielaget mener uansett det er viktig å gå dokumentert den historiske siden ved gården mens kildene ennå finnes. "Historielagets oppgave er ikke å ta politisk eller annen stilling til virksomheter som har vært drevet eller drives i Fondal, men å beskrive Fondals spennende og interessante historie."

Meløy Historielag har siden 1985 gitt ut 15 årbøker og fem andre lokalhistoriske bøker.

Fondal gård har hatt stor betydning for Svartisen som turistmål. Det har vært en allsidig drift på gården, og historielaget ser det som viktig å få skrevet ned historien mens kildene ennå finnes. Kanskje den viktigste kilden, Knut Dahl, er den eneste gjenlevende av Fondalfolket.